

1473 משרד
נובמבר 2009

לכבוד

אדוניים נכבדים,

הנדון: הפרשות לקרן השתלמות בשנת המס 2009

פקודת מס הכנסה מתירה בתנאים מסוימים ניכוי תשלומים לקרן השתלמות גם לעצמאיים, לחברי קיבוץ ולשכירים בעלי שליטה בחברת מעטים.

להלן ריכוז ההוראות בנושא זה לגבי שנת המס 2009:

1. שיעורי ההפרשות

בשנת המס 2009 יותרו בניכוי הפרשות כאמור לקרן כדלקמן (שנתי):

(א) שכיר "בעל שליטה"

הפרשת החברה בגובה של 4.5% מהמשכורת שאינה עולה על 188,544 ש"ח (ניכוי מירבי של 15,712 ש"ח לחודש).

ניכוי ההוצאה מותנה בתשלום מקביל של בעל השליטה בשיעור של 1.5% היינו, על מנת להנות מההטבה המקסימלית בשנת המס 2008 יש צורך בהפרשה בשיעור של 6% (4.5% חלק המעביד ו- 1.5% חלק העובד) ממשכורת שאינה עולה על 188,544 ש"ח (הפרשה מירבית - 11,313 ש"ח וניכוי מירבי של - 8,484 ש"ח).

מובהר בזאת כי הפרשות המעביד מעבר לשיעור של 4.5% ועד לשיעור של 7.5% מהמשכורת שאינה עולה על 188,544 ש"ח - אומנם לא תותר כהוצאה בידי המעביד אך לא תיחשב כהכנסה בידי בעל השליטה (מותנה בתשלום מקביל של בעל השליטה כאמור לעיל). הפרשה בשיעור העולה על 7.5% תחשב כהכנסת עבודה של בעל השליטה בעת ההפרשה כאמור בסעיף (ה3) לפקודת מס הכנסה (בדומה לשכיר שאינו בעל שליטה).

(ב) שכיר רגיל

הפרשות מעביד עבור עובדים שכירים רגילים (שאינם בעלי שליטה), שאינן בגדר הכנסת עבודה, יותרו בניכוי כדלקמן:

7.5% מהמשכורת שאינה עולה על 188,544 ש"ח ו- 2.5% תשלום מקביל של העובד.
(אצל עובדי הוראה: 8.4% ו- 2.8% בהתאמה).

עמדת רשות המסים בישראל הינה שתקרת המשכורת הקובעת הינה בגין הכנסתו הכוללת של העובד ממשכורת, ולא בגין כל עבודה בנפרד, אם הוא עובד במספר מקומות עבודה.

(ג) עצמאי וחבר קיבוץ

4.5% מההכנסה מעסק או משלח יד שאינה עולה על 234,000 ש"ח (ניכוי מירבי של 10,530 ש"ח). הניכוי כהוצאה מותנה בתשלום נוסף של העצמאי ושל הקיבוץ בשיעור של 2.5% היינו, על מנת להנות מההטבה המקסימלית בשנת המס 2009 יש צורך בהפרשה בשיעור של 7% מההכנסה שאינה עולה על 234,000 ש"ח (הפרשה מירבית - 16,380 ש"ח וניכוי מירבי של - 10,530 ש"ח).

2. תקרה להפרשות לעצמאי שהוא גם שכיר

ישנה מגבלה על התשלומים לקרן השתלמות לעצמאי שיש לו גם הכנסה ממשכורת שבגינה מפריש מעבידו סכומים לקרן השתלמות.

הסכומים שיותרו לניכוי לעצמאי כאמור בגין תשלומיו לקרן השתלמות כעצמאי יקבעו בהתאם להכנסותיו כעצמאי [עד לתקרת ההכנסה הקובעת הקבועה בסעיף 17 (א5) לפקודת מס הכנסה] בהפחתת המשכורת שבגינה הפריש לו מעבידו כספים לקרן השתלמות בשנת המס.

(ראה סעיף 2 (5) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), תשל"ב-1972).

צבירת ותק

.3

לפי סעיף 9(16א) לפקודה, משיכת כספים מקרן השתלמות (קרן והפרשי הצמדה, וכן ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה המוטבת - ראה סעיף 4 בהמשך) פטורה ממס לאחר פטירה, ובחיי בעל החשבון - לאחר חלוף 6 שנים ממועד התשלום הראשון לקרן (לגבי עובד שהגיע לגיל פרישה - לאחר חלוף 3 שנים). לגבי סכומים ששימשו את העובד לצורך השתלמותו - אם חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון.

לענין זה, כתחילת התשלום לקרן ההשתלמות, יכול להיחשב סוף החודש שלגביו שולם התשלום הראשון, אך לא לפני תחילת שנת המס שבה שולם. היינו, ניתן להפקיד לראשונה בקרן ההשתלמות עד 31 בדצמבר 2009 וליהנות מוותק של תחילת השנה.

מסוי ריבית ורווחים אחרים בעת המשיכה מקרן השתלמות

.4

עקרונית, ריבית ורווחים אחרים (להבדיל מהקרן והפרשי ההצמדה) המתקבלים בעת פדיון של קרן השתלמות, חייבים במס בשיעור 20% (עד 31.12.05 15%).

ואולם, לפי סעיף 9(16א) לפקודה יחול פטור ממס במקרים הבאים:

לגבי משיכת סכומים מקרן השתלמות של שכירים

- יחול פטור מלא על התשואה הנובעת מהפקדות בקרן השתלמות עד המועד הקובע (31 בדצמבר 2002).
- כמו כן, ינתן פטור בגין ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה מוטבת (לגבי הפקדות החל מיום 1 בינואר 2003):

"הפקדה מוטבת" - כל אחד מאלה:

(1) סכום ששילם מעביד, עד גובה הסכום או השיעור שאין רואים אותו, לפי סעיף 3(ה), כהכנסת עבודה בעת ששולם לקרן;

(2) סכום ששילם העובד שהוא אחד מאלה:

- (א) סכום שאינו עולה על שליש מהסכום ששילם המעביד בשיעור הקבוע בסעיף 3(ה), בשל משכורתו הקובעת של העובד כהגדרתה בסעיף האמור;
- (ב) סכום בשיעור שאינו עולה על 2.5% ממשכורתו הקובעת של העובד;
- (ג) סכום בשיעור אחר שנקבע לתשלומי העובד בהסכם קיבוצי שאושר לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, לפני 12 ביוני 2002.

לגבי משיכת תשלומים מקרן השתלמות לעצמאים ולחברי קיבוץ

- יחול פטור מלא בגין התשואה הנובעת מהפקדות בקרן ההשתלמות לעצמאיים עד ליום 30 בנובמבר 2002 (לחברי קיבוץ עד ליום 31 בדצמבר 2002).
- בגין הפקדות שבוצעו החל מיום 1 בדצמבר 2002 (חברי קיבוץ החל מיום 1 בינואר 2003) ינתן פטור בגין ריבית ורווחים אחרים שמקורם בהפקדה המוטבת (סכום של 16,440 ש"ח לשנה בשנת 2009).

בכבוד רב

קרלמן - רואי חשבון